

Tieteellisiin tai opetustarkoituksiin käytettävien eläinten suojelun neuvottelukunnan kokous 15, 1/2017

Pöytäkirja

Aika 8.2.2017 klo 12:30 – 15:30

Paikka Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI), Ratapihantie 9, Helsinki.

Jakelu Neuvottelukunta, Eläinten hyvinvointikeskus

Jäsenet ja (varajäsenet)

Outi Vainio, puheenjohtaja, Helsingin yliopisto
(**Eero Lehtonen**, varapuheenjohtaja, Helsingin yliopisto)

Matti Poutanen, Turun yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(Esa Hohtola, Oulun yliopisto)

Raimo Tuominen, Helsingin yliopisto: tieteellinen tutkimus ja opetus
(**Petri Hyytiä**, Helsingin yliopisto)

Kristiina Haasio, Orion Oyj: teollisuus
(Jukka Puoliväli, Charles River DRS Finland)

Ulla-Marjut Jaakkola, Turun yliopisto: eläinten hoito ja eläimille tehtävät toimenpiteet
(Iiris Kasanen, Incisor)

Hanna-Marja Voipio, Oulun yliopisto: eläinlääketieteellinen asiantuntemus
(Timo Soveri, Helsingin yliopisto)

Marianna Koljonen, Eläinsuojeluliitto Animalia ry: vapaaehtoinen eläinsuojelutyö
(**Maria Lindqvist**, Suomen eläinsuojeluyhdistysten liitto ry)

Tuula Heinonen, Tampereen vaihtoehtomenetelmäkeskus FICAM: vaihtoehtoiset menetelmät
(Tiina Palomäki, Lääkealan turvallisuus- ja kehittämiskeskus)

Matti Viluksela, Itä-Suomen yliopisto: vaihtoehtoiset menetelmät
(**Teija Oinonen**, Orion Oyj)

Anna Valros, Helsingin yliopisto: eläinten hyvinvointia koskeva tutkimus
(**Satu Mering**, Itä-Suomen yliopisto)

Markku Oksanen, Turun yliopisto: eläinten pidon etiikka tai yhteiskuntatieteellinen tutkimus
(Birgitta Wahlberg, Åbo Akademi)

Tapani Parviainen, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI . toimi sihteerinä
(Hanna Rintala, Itä-Suomen aluehallintovirasto)

Jarmo Wahlfors, Opetus- ja kulttuuriministeriö

Tiina Pullola, Maa- ja metsätalousministeriö
(Susanna Ahlström, Maa- ja metsätalousministeriö MMM)

Satu Raussi, Eläinten hyvinvointikeskus
Tiina Kauppinen, Eläinten hyvinvointikeskus

Eila Kaliste, sihteerinä, Etelä-Suomen aluehallintovirasto ESAVI

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen kello 12.37.

Puheenjohtaja totesi Eläinsuojeluliitto Animalian pyytäneen vapaaehtoisen eläinsuojelutyön edustajan vaihtamista siten, että varsinaiseksi jäseneksi nimettäisiin Mai Kivelä. Asia on maa- ja metsätalousministeriön käsiteltävänä.

2. Edellisen pöytäkirjan hyväksyminen

Pöytäkirja on ollut kommentoitavana. Hyväksyttiin muutoksitta.

3. Ministeriön terveiset

Tiina Pullola kertoi, että komissio oli pitänyt joulukuussa Brysselissä eläinten käyttöä tieteellisessä ja opetustoiminnassa koskevan seminaarin, muistiota ei vielä ole tullut. Seuraava jäsenvaltioiden kokous on maaliskuussa.

4. 3R-periaatteen edistäminen

Asetettu koulutusta ym. pohtiva työryhmä (Haasio, Heinonen, Tuominen, Viluksela, Voipio) hahmotteli aiemmin 3R-konsortion rakennetta ja toimintaa. Konsortiossa tulisi olla ainakin suurimmat yliopistot, sektorilaitoksia sekä yksityisiä tahoja. Konsortio voisi toteuttaa tiedon jakamista, nettisivuja, koulutusta, tutkimusrahoituksen hakemista sekä tehdä tutkimusohjelma-aloitteita. Työryhmän oli tarkoitus jatkaa konsortion suunnittelua sekä 3R-koulutuksen sisältöä ja toteuttamistapaa. Työryhmä kertoo kokouksessa työn tuloksia.

TOKES teki Suomen akatemialle ohjelmaehdotuksen 23.12.2016 (liitteenä), jota työstämässä olivat Outi Vainio, Eila Kaliste, Matti Poutanen sekä em. työryhmä. Ehdotus liitteenä.

Keskustelu kokouksessa:

Työryhmä on pitänyt kaksi kokousta 2016 ja kolmannen tänään ennen neuvottelukunnan kokousta. Tuula Heinonen kertoi kokouksessa työryhmän tähänastisesta toiminnasta. Ensimmäisessä kokouksessa työryhmä hahmotteli 3R-konsortion rakennetta ja täydensi sitä toisessa kokouksessaan, jolloin myös tehtiin hahmotelma koulutusohjelmasta.

Konsortiossa tulisi olla ainakin suurimmat yliopistot, sektorilaitoksia sekä yksityisiä tahoja. Konsortio voisi toteuttaa tiedon jakamista, nettisivuja, koulutusta, tutkimusrahoituksen hakemista sekä tehdä tutkimusohjelma-aloitteita.

Koulutusohjelmaluonnoksen mukaan koulutus olisi moduulirakenteinen ja kohdentuu jatkokoulutukseen: tohtorikoulutuksessa tai muutoin hankkeiden suunnitteluun tai toteuttamiseen osallistuville. Tavoitteena on varmistaa, ettei koulutusohjelman sisältö mene päällekkäin peruspätevöittämiskurssien kanssa. Toteutus olisi omana koulutusohjelmana, tutkijakoulutusohjelmat voisivat toimia osana. Huippututkijoita voisi käyttää Case Reports -ohjauksessa.

Heinosen esityksen pohjalta kokouksessa käytiin vilkasta keskustelua, aiheina mm: eri yliopistojen nykyiset tutkijaohjelmat; MMM:n kyselyn esiin nostamat tutkijoiden tarpeet ja 3R-konsortion hahmottelemat vastaukset tarpeisiin; ohjelman sisällöstä ja vaatimuksista esim. tutkimusetiikasta, tilastollisista ja matemaattisista menetelmistä ja metatietojen käytöstä. Sisällöstä käydyin keskustelun perusteella puheenjohtaja totesi neuvottelukunnan kannaksi, että eettinen koulutusosio on syytä olla koulutusohjelmassa.

Työryhmän jatkaa suunnittelua 3R-koulutuksen sisällöstä ja toteuttamistavasta. Tavoitteena on tuoda kesäkuun kokoukseen yksityiskohtaisempi suunnitelmaehdotus, joka voitaisiin arvioida yliopistoissa loppuvuodesta 2017.

TOKESin Suomen akatemialle tehdystä ohjelmaehdotuksesta todettiin, että ohjelmaehdotuksia oli jätetty kaikkiaan yli 250. Rahoitus on vain yhdeksälle ohjelmalle, mutta toisiinsa liittyviä ohjelmia voidaan myös yhdistellä. TOKES-ohjelmaehdotus voi toteutua osana laajempaa ohjelmaa. Päätös tutkimusohjelmista tehdään 2017 kuluessa.

5. Toiminnanharjoittajien hyvinvointiryhmien toiminnan tukeminen – tapaaminen 3.11.2016

Kansallisten neuvottelukuntien tehtävänä on tukea eläinten hyvinvointiryhmien työtä. TOKES käynnisti toiminnan eläinten hyvinvointiryhmien kanssa järjestetyllä tapaamisella 3.11.2016. Tapaamiseen osallistui 45 hyvinvointiryhmäläistä ja keskustelun aiheina olivat hyvien käytäntöjen jakaminen, huolenpidon kulttuurin edistäminen sekä miten TOKES voi auttaa ryhmien työskentelyä. Ryhmätöiden tuloksista tehtiin kooste.

Keskustelu kokouksessa: Keskusteltiin neuvottelukunnan roolista neuvonnassa, kansallisen neuvonnan tarpeesta ja järjestämisestä. Todettiin, että 3R-konsortio voisi olla vastaus tarpeeseen.

6. Koe-eläintoiminnan eläinten luovuttaminen yksityisille

Neuvottelukunta on todennut aiemmin, että kaikkien eläinlajien osalta olisi varmistuttava siitä, että eläimet pääsevät hyviin oloihin. TOKES luo ohjeiston, joka ohjaisi toiminnanharjoittajia yhtenäisiin ja hyviin menetelmiin. Ohjeistoon on saatu viimeksi tekstiä seeprakaloista. Koiria koskeva ohjeistoluonnos saatiin kokouspäivän aamuna ja sen käsittely päätettiin jättää huhtikuun kokoukseen.

7. Muut asiat

Ei muita asioita.

8. Tiedoksi

Tapani Parviainen esitteli lyhyesti vuoden 2016 valvontatuloksia Esavin valvonta-alueen osalta.

TOKES - Koe-eläinten hyvinvoinnin määritelmä myös englanniksi ja ruotsiksi, myös ELLAn sivuilla (Koe-eläintoiminnan ohjaus ja sääntely -sivulla).

EU:n komissio julkaissut linkit kansallisiin eläinten käytön tilastotietoihin: http://ec.europa.eu/environment/chemicals/lab_animals/member_states_stats_reports_en.htm

Call for experts to serve on EURL ECVAM's Scientific Advisory Committee (ESAC), dead line 31.1.2017: <https://eurl-ecvam.jrc.ec.europa.eu/call-for-experts-to-serve-on-eurl-ecvams-scientific-advisory-committee-esac>

9. Seuraavat kokoukset

5.4.2017 klo 12.30 – 15.30

7.6.2017 klo 12.30 – 15.30

10. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päättää kokouksen klo 15.36.